

תת"ע 1196/02/15 - מדינת ישראל נגד אבו לבן מועתאז

בית משפט השלום לתעבורה בתל אביב - יפו

תת"ע 1196-02-15 מדינת ישראל נ' אבו לבן מועתאז

לפני כבוד השופטת שרית קריספין
המאשימה:
נגד

מדינת ישראל ע"י ב"כ עו"ד מולר

הנאשם:
אבו לבן מועתאז ע"י ב"כ עו"ד אבין/קישאווי

החלטה

בפני בקשת הנאשם לבטול כתב אישום, מחמת התיישנות, לפי סעיף 239 א (ב) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] התשמ"ב-1982.

לנאשם מיוחסת עבירה, מסוג הזמנה לדין, מיום 19.12.14 שעניינה, נהיגה במהירות מופרזת, בניגוד לתקנה 54(א) לתקנות התעבורה, כאשר האכיפה בוצעה באמצעות מצלמה אוטומטית.

הנאשם נדון בהעדר, לאחר שההזמנה לדין הוחזרה בציון "לא נדרש" ולאחר שבא כוחו הגיש בקשה לביטול פסק הדין, עליה לא טרחה המאשימה להגיב, למרות החלטת בית המשפט, בוטל פסק הדין, והנאשם חויב בהוצאות לטובת אוצר המדינה.

ביום 13.3.19, טען ב"כ הנאשם להתיישנות העבירה, כמפורט בפרוטוקול.

ביום 15.4.19, הגישה המאשימה תגובתה וביקשה לדחות את הבקשה.

תמצית טיעוני הצדדים

עמוד 1

לטענת ההגנה, אישור המסירה בתיק בית המשפט, אינו תקין ולכן, לא קמה "חזקת המסירה" ולפיכך, לא ניתנה לנאשם הודעה על דבר ביצוע עבירה, תוך 4 חודשים, כקבוע בחוק ויש להורות על התיישנות העבירה.

לטענת המאשימה, הודעה בדבר ביצוע העבירה, נשלחה אל כתובתו הרשומה של הנאשם, באמצעות דואר רשום שמספרו RA013906765H4 שהוחזר ביום 25.1.15, בציון "לא נדרש" ומכאן, הומצא כדין, קמה "חזקת המסירה" והנאשם לא סתר אותה.

דין והכרעה

חוק סדר הדין הפלילי קובע, בסעיפים 239 א ו-225 א(1), את מסגרת מועדים בהם על התביעה לשלוח לנאשם הודעה על ביצוע עבירה או זימון למשפט. כאשר מדובר על אישום המבוסס על צילום הרכב אין להגיש בגינו כתב אישום אלא אם כן נמסרה לנאשם הודעה על ביצוע העבירה תוך 4 חודשים ממועד ביצועה.

מטרתם של סעיפי החוק הינה להביא לידיעת הנאשם את הכוונה להעמידו לדין, ועם יידוע הנאשם על כוונה זו נפסק מרוץ ההתיישנות הקבוע בסעיפים אלו.

בעניין תקופת ההתיישנות המיוחדת שנקבעה לגבי עבירות תעבורה, נקבע בדנ"פ 9263/99 מדינת ישראל נגד בקשי: "מטרתו של תנאי זה, כך נראה, היא שהחשוד לא יופתע על ידי קבלת דו"ח כעבור למעלה משנה מיום ביצוע העבירה. קיים חשש שבמקרה כזה לא ידע במה המדובר ויקשה עליו להתגונן. כדי שהדבר לא יקרה דורש התנאי שתשומת ליבו של החשוד תוסב לכך שמיוחסת לו העבירה תוך שנה מיום שזו נעברה. הדבר יכול להיעשות אם על ידי כך שיוזמן לחקירה ואם על ידי כך שתימסר לו הודעה על ביצוע העבירה. גם במקרה כזה אין הכרח שתתקיים חקירה, אפילו לא של החשוד. די בכך שיודע לחשוד על העבירה המיוחסת לו".

תקנה 44א לתקנות סדר הדין הפלילי קובעת חזקת מסירה אשר קמה כאשר התביעה מוכיחה את משלוח ההודעה בדואר רשום ולאחר שחלפו 15 יום ממשלוח ההודעה. החזקה ניתנת לסתירה, באם יוכיח הנאשם, כי לא קיבל את ההזמנה מסיבות שאינן תלויות בו ולא עקב הימנעותו מלקבלה.

בפסיקה ענפה ועקבית, קבע בית המשפט העליון, כי משקמה חזקת המסירה, הנטל הוא על המבקש/נאשם, לסתור את החזקה.

ראה ע"פ 6920/07 חסון נגד מדינת ישראל, בו נאמר:

"התקנה אינה דורשת בחינה מדוקדקת מה עלה בגורל המשלוח ודי כי חלפו 15 ימים מיום יציאתו למען הנכון בדואר רשום וכי המערער לא הרים את הנטל להראות כי לא קיבל את דבר הדואר מסיבות שאינן תלויות בו..."

וכן רע"פ 5429/09 שובל נגד מדינת ישראל, רע"פ 191/12 דהאמן נגד מדינת ישראל, רע"פ 8651/13 סקה
נגד מדינת ישראל, רע"פ 2575/17 גיאר נגד מדינת ישראל ועוד.

לגבי תקנה 44 לעיל, נאמר בעפ"ת 20229-12-17 חזן נגד מדינת ישראל:

התקנה מחייבת שליחת הזמנה בדואר רשום אך אינה מחייבת ביצוע מסירה אישית של ההודעה בדבר הדואר הרשום בבית הנמען על בסיס הכתובת הידועה, הרשמית והמוכרת של הנמען. זאת מתוך הנחה כי ההודעה בדבר הדואר הרשום מגיעה לחזקת הנמען כפי שמגיעים לחזקתו דברי דואר אחרים. .. הודעות בדבר דואר רשום נשלחות פעמיים. רק לאחר מכן, ככל שדבר הדואר הרשום איננו נדרש, ממלא פקיד הדואר את התיבה "לא נדרש" ומחזיר את דבר הדואר הרשום למען ממנו נשלח. כך ככלל, כך נעשה גם בענייננו למעלה מחמישה-עשר בטרם מועד הדיון. ככל שלטענת המערער יש למסור במסירה אישית את ההודעה בדבר קיומו של דואר רשום כי אז יש לעגן דרישה זו בתקנות, אלא שהדרישה האמורה אינה מעוגנת בתקנות. דוגמא להוראה המחייבת ביצוע מסירה אישית ניתן למצוא לדוגמא בתקנה 44(ג) לתקנות. תקנה 44 יוצאת מנקודת הנחה כי נמענים מקבלים דברי דואר לרבות הודעות בדבר דואר רשום ומחוקק המשנה לא מצא לנכון לחייב מסירת הודעות אלה במסירה אישית תוך ביקור בבית הנמען. הטוען שלא קיבל הזמנה שנשלחה בדואר רשום עליו הראיה. המערער לא הוכיח, אף לא טען, כי דברי דואר אינם מגיעים למענו דרך קבע או אינם מגיעים בכלל ליעדם ביישוב מגוריו. המערער אף לא פנה לסניף הדואר במקום מגוריו לברר את הטעון בירור תוך ניסיון לגבות את טענותיו בראיות. לא לחינם קובעת תקנה 44 כי רשאי היה המבקש להוכיח "שלא קיבל את ההודעה או את ההזמנה מסיבות שאינן תלויות בו ולא עקב הימנעותו מלקבל".

בנסיבות אלה סבורני כי ניתן היה לראות את המערער כמי שזומן כדין לדיון, כפי שראה זאת בית משפט קמא."

בעפ"ת 50876-08-15 נכבאר נגד מדינת ישראל, נאמר:

"המערער התעלם מהודעות הדואר הרשום. המערער מפנה לליקויים שנפלו, לגישתו, באישור המסירה. על כך כי באישור המסירה סומנה הרובריקה "לא נדרש", בלבד, ולא צוינה שעת המסירה ו/או פרטיו המלאים של עובד הדואר ומשכך, נעדר אישור המסירה, לטענתו, תוקף. אין בידי לקבל טיעון זה. ראשית, אישור המסירה כנגדו קובל המערער נבחן ע"י בית המשפט לתעבורה, אשר מצא כי די בו כדי לקבוע כי ההזמנה לדיון הומצאה למערער כדין. המדובר בקביעה עובדתית, שאין מקום למערער אחריה. עוד יש להוסיף כי המערער לא פנה לרשות הדואר בניסיון לברר הפרטים החסרים ודי בכך כדי לדחות את טענתו זו של המערער....וכן ראה רע"פ 8626/14 מוחמד סמארה נ' מדינת ישראל (10.2.2015), מפי כב' השופט א. שוהם, אשר שב ואישר את חוקיותה של חזקת המסירה החלה גם במקרים אלו. באותו ענין נדחה ערעור על קביעתו של בית המשפט המחוזי, אשר קבע כי "משחזרה הזמנה בציון 'לא נדרש', בתוך פרק זמן של פחות מ- 4 חודשים ממועד ביצוע העבירה, יש לראות את העורר כמי שסירב ליטול את דבר הדואר, ועל פי הדיון, יש לראות את המסירה כבוצעה"...וכן ראה גם ע"פ 9620/07 חסון נ' מדינת ישראל, (4.9.07), בו נאמר: "התקנה אינה דורשת בחינה מדוקדקת מה עלה בגורל המשלוח ודי כי חלפו 15 ימים מיום יציאתו למען הנכון בדואר רשום וכי המערער לא הרים את הנטל להראות כי לא קיבל את דבר הדואר מסיבות שאינן תלויות בו. משקמה החזקה, יכול המערער לנסות ולסתור אותה בהליך העיקרי, תוך שיעלה את טענותיו לעניין הכיתוב "לא נדרש" המופיע על אישור המסירה..."...המערער לא סתר את חזקת המסירה. חזקת המסירה בדואר עולה עם נסיון החיים

והשכל הישר המלמדים כי מסמך שנשלח בדואר מגיע ליעדו ברוב המקרים ודי בכך כדי לכוון ידיעה קונסטרוקטיבית של נאשם או חייב על אודות ההליכים המתנהלים נגדו. עוד מלמד נסיון החיים כי מקום שהודעה לא נדרשה במען שאליו נשלחה, ככלל נעוץ הטעם לכך בנמען: אי עדכון מרשם האוכלוסין על שינוי כתובת ו/או אי דרישת ההודעה מטעמים הקשורים בנמען - במצבים אלו הדין רואה בנמען כמי שקיבל את המסמך שנשלח אליו. ראה רע"א 5255/11 עיריית הרצליה נ' כרם (11.6.2013). המערער לא הביא כל טעם לסתור חזקה זו ומשכך, קביעת בית משפט לתעבורה, בדין ניתנה".

ברע"פ 8427/17 סאלם ואח' נגד מדינת ישראל, קבע בית המשפט העליון, בהרכב תלתא, את הכללים הבאים, בהתייחס לזימון והמצאה בתיקי תעבורה:

מדוגמאות אלה ועוד רבות אחרות, נלמדים הכללים הבאים: כאשר דו"ח העבירה, ההזמנה לדין, או כתב האישום נשלחים בדואר רשום לכתובתו של המבקש במשרד הפנים, לא תעמוד לו, ככלל, טענה לקיומה של סיבה מוצדקת לאי התייצבות. זאת, גם אם עבר המבקש למקום מגורים אחר מבלי ששינה את כתובתו במשרד הפנים; מסירת הזימון לאדם בוגר בכתובתו הרשומה של המבקש מהווה מסירה כדין; טענות לשיבושים בהגעת דברי הדואר יש לתמוך בחומר ממשי, ואין להעלות טענות מסוג זה בעלמא וללא כל תימוכין; ככלל, טענות בדבר בלבול או שכחה של מועד הדין לא תתקבלנה כסיבה מוצדקת לאי התייצבות, הגם שבמקרים המתאימים ניתן לטעון לקיומו של חשש לעיוות דין; גם טענות בדבר חוסר האפשרות לקבל את דבר הדואר, בשל שהייה בחו"ל, שהייה ממושכת במקום אחר בארץ, אשפוז בבית חולים וכיוצ"ב, יש לתמוך במסמכים ואין לקבל טענות מעין אלה ללא תימוכין מספיקים".

ברע"פ 6691-01-17 שרון אייל נגד מדינת ישראל, נאמר:

"בנסיבות אלה, בצדק קבע בימ"ש קמא כי אישור המסירה בענייננו נושא תאריך, את שם הדוור וחתימתו, וכן מציין במפורש כי דבר הדואר חזר מן הטעם ש"לא נדרש".

הפסיקה קבעה מפורשות כי נסיבות כגון דא - מקימות גם מקימות את חזקת המסירה הקבועה בחוק, והנטל עובר לפתחו של המערער לסתור חזקה זו. למותר לציין כי טענתו בעלמא של המערער, לפיה קיימת בעיה באזור מגוריו בכל הנוגע למסירתם של דברי דואר רשום - אינה בבחינת סתירת החזקה, לא כל שכן מקום בו לא תמך טענותיו בתצהיר, אסמכתא, או אישור שיהיה בהם כדי לחזק טענתו. אדרבא - הכתובת המופיעה על אישור המסירה תואמת לחלוטין את הכתובת והדירה שהוצגה בדין בערעור ככתובת הרשמית של המערער, ועל כן חזקת המסירה לא נסתרה.... חרף הפסיקה של בימ"ש המחוזי אותה מציין המערער בערעורו, הרי שקיימת הלכה ברורה מלפני בימ"ש העליון, וחלקה הובא בהחלטתו של בימ"ש קמא, ולפיה - מסירה בדואר רשום לכתובת - שאין חולק כי היא כתובתו של הנאשם - מקימה את חזקת המסירה שהנטל לסותרה עובר לנאשם. למען הסר ספק יובהר כי הדבר נקבע אף במקרים בהם נסיבות אי לקיחת הדואר הרשום הייתה כי "לא נדרש" כבענייננו (למשל ראו: רע"פ 7862/13 ג'סאן אבו אלמפלפל נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, מיום 20.11.13)).

במקרה שבפני, העבירה נעברה, לכאורה, ביום 19.12.14 הודעה ראשונה, לגבי ההזמנה לדין, נמסרה ביום 6.1.15

וביום 25.1.15, הוחזרה ההזמנה לדיון, בציון "לא נדרש".

מבחינת אישור המסירה שבתיק בית המשפט, לא מצאתי שנפל בו פגם כלשהו ובוודאי שלא פגם הפוטר את הנאשם כליל מלהמציא תימוכין כלשהם לטענותיו כנגד "חזקת המסירה".

חתימת הדו"ר, מועד ההודעה הראשונה ומועד החזרת המסמך, מופיעים על גבי אישור המסירה ולטעמי, די בכך.

לא יעלה על הדעת כי המבקש יוכל להנות ממחדלו שלא לדרוש את דבר הדואר הרשום ולטעון היום, להתיישנות העבירה.

ערה אני לפסקי הדין, אליהם הפנה ב"כ הנאשם, אך מדובר בפסיקה מנחה וקיימת פסיקה נוגדת, אף היא של בית המשפט המחוזי וכן, פסיקה מחייבת של בית המשפט העליון, כפי שפורט לעיל.

במקרה שבפני, כפי שניתן לראות בתיק בית המשפט, הנאשם לא דרש גם את ההודעה על פסק הדין שניתן בהעדרו, ודבר דואר זה, הוחזר אף הוא בציון "לא נדרש". דהיינו, מדובר במי שעשה לעצמו נזק, שלא לדרוש דואר רשום, או לפחות דואר רשום הנשלח מבית המשפט.

בענין אייל לעיל, קבעה כבוד הש' בכור:

" באופן דומה, בדין קבע בימ"ש קמא כי דברים אלה מקבלים משנה תוקף מקום בו בחר המערער שלא להידרש אף למשלוח פסק הדין בעניינו מיום 12.11.15 כפי שעולה ממערכת נט המשפט.

זאת ועוד, עיון בפרוטוקולים מתיקי תעבורה קודמים בעניינו של המערער מעלה כי מדובר בהתנהגות סדרתית, בה נהג המערער פעם אחר פעם, תוך הפגנת זלזול מוחלט במערכת בתי המשפט והחוק, ולא כפי שהוצג בהודעת הערעור.

כך, בתת"ע 17935-11-16 לא התייצב המערער לדיון ביום 8.12.16 למרות שזומן כדין בדואר רשום ואישור מסירה לפיו דבר הדואר "לא נדרש" וניתן פס"ד בעניינו בהעדר.

בתת"ע 16624-11-16 שוב זומן המערער בתיק אחר כדין ולא התייצב וניתן נגדו פס"ד בהעדרו ביום 4.12.16.

בתת"ע 7518-07-16 לא התייצב המערער לשני דיונים בעניינו, חרף העובדה כי למצער לדיון השני ביום 9.1.17 זומן המערער במעמד הדין הראשון ביום 1.12.16 בנוכחות בא כוחו, ובשלב זה נקבע בתיק לשמיעת ראיות ב-28.3.16, מועד בו לא התייצב וניתן גז"ד בהיעדרו.

התנהגות זו לבדה מעידה יותר מכל כי אין מדובר במערער תם לב ונקי כפיים כפי שמנסה לטעון, אלא בשיטת התנהלות בה נוקט כלפי זימוני בימ"ש בדואר רשום, ועל כן הבקשה דהיום- עניינה שימוש לרעה בהליכי משפט".

על עמדה זהה, חזרה כבוד הש' בכור, בעפ"ת 6701-01-17 יוסופוב נגד מדינת ישראל.

כמפורט לעיל, אני קובעת כי ההודעה על ביצוע העבירה נשלחה ונמסרה במועד, במסגרת ארבעת החודשים הקבועים בחוק ואילו הנאשם לא סתר את חזקת המסירה ולכן, אני דוחה את טענת ההתיישנות.

ניתנה היום, ט"ו סיוון תשע"ט, 18 יוני 2019, במעמד הצדדים.